

Milyen dimenziókban?

IV. Szobrászati Biennálé

SINKÓ ISTVÁN

MűvészetMalom, Szentendre, 2017. IX. 19. – 2017. XII. 3.

Fotó: Berényi Zsuzsa

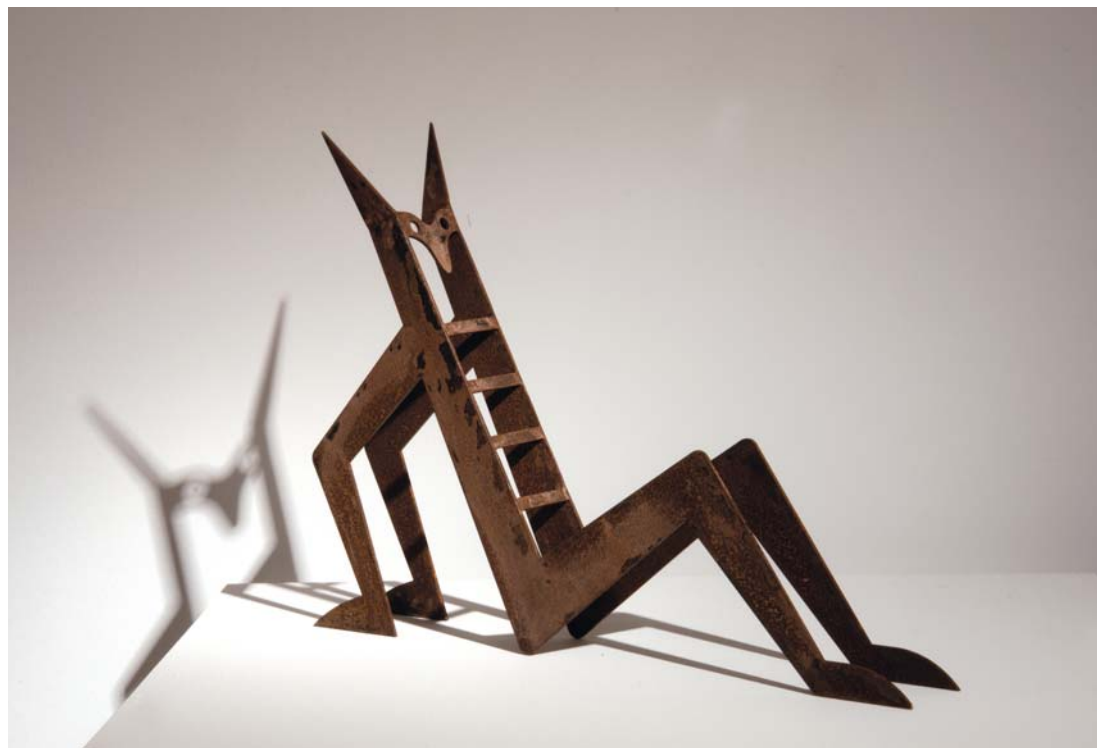
RABÓCZKY JUDIT: *Kettős*, 2012

Dimenziók címen jelenik meg a IV. szobrász seregszemle a MűvészetMalomban. Jobb helyszínt, nagyobb lehetőséget a megmutatkozásra, megmértetésre és számadásra kívánni sem lehet(ne). A dimenziók ígéretes cím, utalhat a térbeliségre, a távlatokra, a kontextusra, sok mindenre. A néző azonban teremről teremre járva inkább szűköséget, visszafogottságot és egyfajta visszahúzódaást észlel. A magyar képzőművészeti seregszemlék újfajta feelingje ez, átlengi a szalonkiállításokat, a SYMPOSIUM-tárlatokat, és megül a nagy tematikus tárlatok légterében is.

Pedig az indítás nem reménytelen. Az udvar terében néhány nagy méretű munka – köztük Várnagy Ildikó új színes ólomszobra, Boldi márványa és Farkas Ádám térplasztikája indítja a dimenzionális sétát. Aztán az előtér nagyobb méretű és formátumú munkái még felvillantanak némi reményt, hogy megújul és gondolatban,

anyagban gazdag tárlat részesei leszünk. Németh Ágnes fura bőszaruja, majd az egyik díjnyertes, Szanyi Borbála két műve – különösen a *Tisztaszoba* – friss levegőjével válik ígéretessé. Kelemen Zénó monumentális, áttört formája a megvilágítás hiányosságai ellenére feszültségekkel eltöltő élményt ad.

Ám amint befelé haladunk a térben, már alig akad meghökkeni való. A rendezés a fura módon kis méretű plasztikai tömegben hol tematikai – portrék, hagyományos megközelítések vagy épp szürreáliák – máskor formai-konstruktív, esetleg az anyaghoz kötődő (fa, fém) szempontok alapján próbál rendet vágni a szürkülő tömegben. Néhol egy-egy különleges meglepetés: Hérics Nándor látványos *Led it be*-je, világító életnagyságú alakja út rést a homályban. Vagy épp a fiatal generáció tehetséges tagjának, Albert Farkasnak üveg *Griff-fészke* – bár túl magas a posztamense.

Fotó: Berényi Zsuzsa

DARÁZS JÓZSEF:
Varázsló, 2015

A szakmai fiataljai és mesterei bántóan hiányoznak, szinte alig-alig lehet a középgenerációnál fiatalabb szobrász munkájával találkozni. A Képzőművészeti Egyetem szobrász szakának tanári kara negligálta ezt a tárlatot? És számos jeles mester Jovánovictól Mata Attilán át például Márkus Péterig, Kotormán Norbertig, Péter Ágnesig? Mi az oka annak, hogy nem vonzó egy ilyen nagyszabásúnak ígérkező tárlat? Azt látjuk, hogy a magyar képzőművészeti seregszemlék, tematikus és szalontárlatok közép szintűre sikerednek. Az okok egyike lehet a rendező szervek (MAOE, MKISZ és a tagszervezetek) presztízsének évek óta folyó erodálódása (például poszter-tárlat szervezése valódi kiállítások helyett, papír alapú elismerések műbőr kötésben stb.).

Ugyanakkor e kiállítás is meghozhatta volna mindazt, amit a szobrász szakma megújulása érdekében maguk a tagok tesznek. Nincsenek új célok, eszközök, dimenziók? Azt látjuk – no, nem itt, mert erre nem volt egyetlen példa sem –, hogy köztereink szoboranyaga

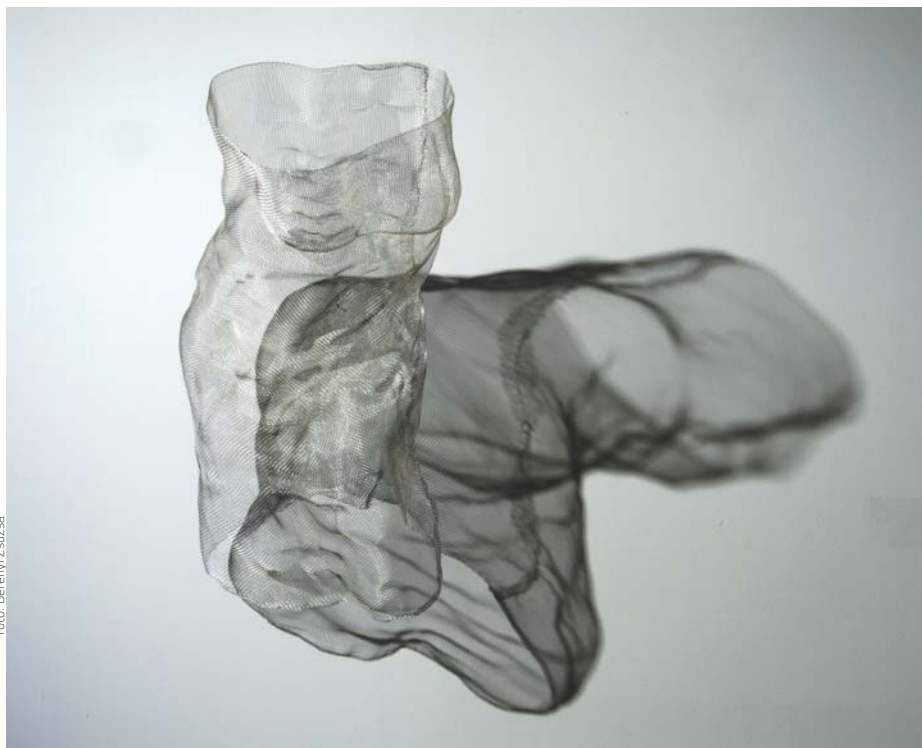
fotó: Berényi Zsuzsa

SZANYI BORBÁLA: *Tisztaszoba I.*, 2016

A szobrászszakma sok disputát, vitanapot rendezett már az elmúlt években, ahol maguk az alkotók és művésztörténészek fejtegették az anomáliákat, a hiányokat, az elszalasztott lehetőségeket. Itt lenne az idő egy újabb diskurzusra, hogy ez a kiállítás ne tűnjön olybá, mintha a terv teljesítése után jöhetnének az újabb békés alkotóévek – új dimenzióként.

A díjazottak: az Emberi Erőforrások Minisztériumának díját Hérics Nándor vehette át, a Magyar Művészeti Akadémia díját Szanyi Borbála, az MKISZ díját Rabóczky Judit, a Magyar Szobrász Társaság elismerését Kutasi Tünde, a Magyar Alkotóművészeti Közhasznú Nonprofit Kft. díját Király Vilmos kapta, míg a vendéglátó város Szabó Virág munkásságát ismerte el.

POKORNY ATTILA: *Vénusz*, 2016

fotó: Berényi Zsuzsa

fotó: Berényi Zsuzsa

CSÍKSZENTMIHÁLYI RÓBERT: *Jópofa*, 2011

aggasztóan igénytelen. Ugyanakkor kitűnő monumentális szobrászok vonulnak ki a szakmai szcénából, vajon miért?

Persze a megbízhatóan teljesítő középmezőny néhány érdekes, saját oeuvre-jében is figyelemreméltó munkával rukkolt elő. Ézsiás István, Csurgai Ferenc, Menasági Péter, a fiatalabbak közül (a szintén díjnyertes) Rabóczky Judit vagy Majoros Áron munkái valóban kiemelkednek. A nem szobrász szobrászok közül László-Kiss Dezső izgalmas képtéglái ugyancsak erősítették az anyagot. Mégis elgondolkodtató, hogy a nagy öregek közül Kő Pál három szobra – amúgy kitűnő alkotások – az 1960-as, 70-es években készült. Azóta azért csak eltelt 45–50 év! A friss munkák néhányán tényleg e szobrok szerény visszfényeként jelentkezett.